

SOCIALE VERZORGINGSSTAAT

11 % kiest een onvoldoende (1, 2, 3, 4 of 5), 16 % een 6, 33 % een 7, 30 % een 8, 8 % een 9, 2 % een 10.

Een over het algemeen niet ontevreden volk? Wij aarzelen – de enquête (maar er is geen betere) mag niet als volledig representatief worden beschouwd. Misschien is de conclusie verantwoord dat er in '85 minder ontevredenheid is dan in de eerste vijf jaren na de bevrijding.

★

Is die conclusie juist, dan kan het wel niet anders of de sociale wetgeving heeft er in belangrijke mate toe bijgedragen dat de ontevredenheid verminderde.

Ook in dat opzicht ontstond na de bevrijding niet iets geheel nieuws maar werden vooroorlogse lijnen doorgetrokken. Daar moest ruimte voor zijn – die ruimte werd vooral door de groei van de economie rond de jaren '60 geschapen. W. Drees, minister van sociale zaken in het kabinet-Schermerhorn en het kabinet-Beel, nam de eerste belangrijke stap: de Noodvoorziening Ouden van Dagen. Zij werd midden '47 door het parlement goedgekeurd en trad in oktober van dat jaar in werking: ca. vierhonderdduizend ouden van dagen kregen een vaste uitkering; het was een bescheiden bedrag maar het verdreef het spook van de armoede. Twee jaar later, in de herfst van '49, werden de uitkeringsnormen voor werklozen belangrijk verhoogd (tot 80 % van het tevoren verdiende loon voor gehuwden en 60 tot 70 % voor ongehuwden). Ook de regelingen voor kinderbijslag werden verbeterd. In de jaren '50 en '60 werd vervolgens een breed stelsel van collectieve verzekeringen opgebouwd waarbij de premies gedeeltelijk door de werknemers, gedeeltelijk door de werkgevers worden betaald: de Algemene Ouderdomswet (AOW, 1956), de Algemene Weduwen- en Wezenwet (1959), de Algemene Kinderbijslagwet (1962), een herziene Ziektewet (1967), de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (1967), de Wet Arbeidsongeschiktheid (1967, alleen voor werknemers) en daaraan werd in '76 nog een Algemene Arbeidsongeschiktheidswet toegevoegd. Er kwam daarnaast (in '65) een sociale voorziening die volledig door de staat werd betaald: de Algemene Bijstandswet; zij gaf iedere Nederlander de waarborg van een bestaansminimum en maakte dus de particuliere armenzorg die enkele eeuwen lang in de Nederlandse samenleving een rol had gespeeld, overbodig.

Van groot belang was voorts dat in '69 het wettelijk minimumloon